

1 דוחה הגמרא: הָתָם – הברייתא עוסקת באופן דְּקָאָזוּל מִינְיָהּ וּמִינְיָהּ
2 – שהחבית הולכת ומתגלגלת כל שעה אל הבור, על ידי שהגוי
3 מגלגלה ומורידה לבור. ולפיכך אם עשה כן שלא בחמתו, היין
4 שבבור אסור, שבאופן זה חוששים שמא נגע ביין. אבל אם עשה כן
5 בחמתו, מותר, משום שכשהגיעה החבית סמוך לבור, לא אחזה
6 בידו, אלא זרקה מידו, וכיון שזרקה מידו מתוך כעס, אין חוששים
7 שמא נגע.

משנה

9 המשנה מבארת את דינו של היין כשנתייחד עם הגוי, באופן שיש
10 לגוי שייכות גם ביין, וגם בבית שהיין נמצא בו: הַמְטַהֵר יֵינּוּ שֶׁל
11 עוֹבֵד פּוֹכְבִּים – ישראל שהיה דורך ענבים של גוי לעשות מהם יין
12 בכשרות, כדי למוכרו לישראל, וְנֹזְתָנוּ עַד שִׁמְכַרְנוּ, פְּרִשְׁוֹתוֹ שֶׁל
13 הגוי (ובבית) [בְּבֵית] הַפְּתוּחַ לְרֵשׁוֹת הָרַבִּים. אם היה זה פְּעִיר
14 שֵׁשׁ פָּה עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וְיִשְׂרָאֵלִים, היין מוֹתֵר אף בשתייה. משום
15 שהגוי ירא מליגע ביין, מאחר והוא חושש שמא יראוהו הישראלים
16 העוברים ברשות הרבים, ויאמרו זאת לישראל, ויפסיד הגוי בכך את
17 יינו. אבל אם היה זה פְּעִיר שְׁפוּלָה עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים, היין אָסוּר
18 בהנאה, מאחר ואין ישראלים שעוברים ברשות הרבים, אינו ירא
19 מליגע ביין. ואינו מותר עַד שֵׁשֶׁב יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה מְשֻׁמֵּר את היין
20 שלא יגע בו הגוי. וְאֵין הַשּׁוֹמֵר צָרִיךְ לְהִיּוֹת יוֹשֵׁב וּמְשֻׁמֵּר כל הזמן,
21 אלא אֵף עַל פִּי שְׂהוּא יוֹצֵא וְנִכְנָם בבית, היין מוֹתֵר, משום שהגוי
22 חושש כל שעה שמא יבוא השומר ויראנו נוגע.

23 המשנה מביאה דעה החולקת: רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזֵר אָמַר, רֵשׁוֹת
24 עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים אֲחַת הִיא.

25 המשנה מבארת את דינו של היין, באופן שיש לגוי שייכות בבית,
26 אבל לא ביין: הַמְטַהֵר יֵינּוּ שֶׁל עוֹבֵד פּוֹכְבִּים, וְנֹזְתָנוּ פְּרִשְׁוֹתוֹ
27 של הגוי, בבית הפתוח לרשות הרבים, וְהֵלָה – הגוי פּוֹתֵב לוֹ
28 'הַתְּקַבְּלָתִי מִמֶּךָ מְעוֹת', כלומר הרני כאילו קיבלתי מעות,
29 שאיני מעבב בידך להוציא את היין מרשותי בכל עת שתרצה,
30 היין מוֹתֵר, שמאחר ואין הגוי מעבבו מלקחת את היין, נחשב
31 הדבר כמו שנתן לו את מעותיו, וכינינו של ישראל הוא. אָבָל
32 אִם יִרְצֶה הַיִּשְׂרָאֵל לְהוֹצִיא את היין מרשות הגוי, וְאֵינוּ מְנִיחוֹ
33 להוציאו עַד שִׁיתֵּן לוֹ אֶת מְעוֹתָיו, זֶה הִיָּה מַעֲשֵׂה בְּבֵית שְׂאֵן
34 וְאָכְרוּ חֲכָמִים את היין, שמאחר והישראל חייב לו מעות על
35 אותו יין, והיין הזה משועבד לחובו, אין הגוי ירא ליגע בו ולנסכו,
36 שאם יתבענו הישראל על שניסך את יינו, יאמר לו 'שלי הוא'.

גמרא

37 שנינו במשנה, בעיר שכולה עובדי כוכבים, היין אסור. מקשה

39 הגמרא: פְּעִיר שְׁפוּלָה עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים נָמוּ – גם צריך היין להיות
40 מותר, ומדוע היין אסור כשאין ישראלים דרים בה, וְהָאֵיכָא – והלא
41 ישנם רוֹבְלֵין ישראלים הַמְחַזְרִין – המסובבים פְּעִירוֹת וְעוֹבְרִים מעיר
42 לעיר למכור בשמים, והגוי שירא מהם שמא יראוהו דרך רשות
43 הרבים, אינו נוגע ביין. מתרצת הגמרא: אָמַר שְׁמוּאֵל, מִשְׁנֵתֵינוּ
44 עוסקת פְּעִיר שֵׁשׁ לָהּ דְלָתִים וְכָרִית, ואי אפשר להיכנס לתוכה
45 אלא ברשות, וכשנכנס אדם לתוכה, הדבר נודע לכולם, ומאחר
46 והגוי יכול לדעת אימתי נכנס ישראל לעיר, חוששים שנגע ביין בזמן
47 שידע שאין ישראל בעיר, ולפיכך היין אסור.

48 שנינו במשנה, לענין עיר שיש בה עובדי כוכבים וישראלים, שהיין
49 מותר דווקא באופן שהבית פתוח לרשות הרבים. רב יוסף מבאר
50 אופנים נוספים שהיין מותר, אף כשאין הבית פתוח לרשות הרבים:
51 אָמַר רַב יוֹסֵף, וְאִם יֵשׁ חֲלוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַפְּתוּחַ כִּנְגַד פֶּתַח הַבַּיִת
52 שהיין שם, פְּרִשְׁוֹת הָרַבִּים דְּמִי – נחשב הדבר כמו שהבית פתוח
53 לרשות הרבים, והיין מותר, כיון שהגוי ירא שמא הישראל שדר שם
54 יראהו דרך חלונו.

55 אופן נוסף שהיין מותר: וְאִם יֵשׁ אֲשָׁפָה כִּנְגַד פֶּתַח הַבַּיִת, פְּרִשְׁוֹת
56 הָרַבִּים דְּמִי, והיין מותר, שמאחר ודרך בני אדם לעמוד באשפה,
57 חושש הגוי שמא יראוהו, ואינו נוגע ביין.

58 אופן נוסף שהיין מותר: וְדִיּוּקָא – אם יש דקל של ישראל הגדל כנגד
59 פתח הבית, פְּרִשְׁוֹת הָרַבִּים דְּמִי, והיין מותר, כיון שהגוי חושש כל
60 שעה שמא יעלה בעל הדקל ללקוט פירותיו, ויראהו נוגע ביין.

61 הגמרא דנה באופן שאין בדקל פירות: ובאופן שיש שם דקל דְּפְסִיק
62 רִישָׁיָה – שנחתך ראשו, ואינו מוציא פירות עוד, פְּלִיגֵי פָּה – נחלקו
63 בדבר רַב אֶהָא וְרַבִּינָא, הַד אָסֵר וְהַד שְׂרִי – התיר. טעמו של מֵאֵן
64 דְּאָסֵר הוא, משום שהגוי אינו חושש ליגע ביין, שסבור הוא לומר
65 'לְמָה לִּיה לְבַעַל הַדְּקָל דְּפְסִיק הָתָם – שיעלה לשם, שהרי אינו
66 מוציא פירות. וּמֵאֵן דְּשְׂרִי – וטעמו של המתיר הוא, משום שהגוי
67 חושש שמא זִמְנָא דְּאֶבְדָּה לִּיה פְּהָמָה – פעם תאבד בהמתו של בעל
68 הדקל, וְפְסִיק לְעֵינָי בְּתַרְהָ – ויעלה לראש הדקל כדי לראות
69 למרחוק ולחפש אחריה, ויראהו נוגע ביין, לפיכך ירא הוא ליגע.

70 הגמרא מביאה ברייתא המבארת את דין היין של ישראל ברשות
71 הישראל, ויש לגוי שייכות בבית: תָּנוּ רַבָּנָן, אֶחָד יִשְׂרָאֵל הַלּוֹקֵה,
72 וְאֶחָד יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכֵר בֵּית פְּחִיצוֹ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִּים, וּמִילָאָהוּ –
73 ומילא את הבית בחביות של יין השייך לישראל, וְיִשְׂרָאֵל דֵּר בְּאַוֹתָהּ
74 חָצֵר, היין מוֹתֵר, וְאֵף עַל פִּי שְׂאֵן מְפִתֵחַ וְחוֹתֵם בְּיָדוֹ, כלומר שאין
75 מפתח לדלת הבית ביד הישראל, ואין חותם בחביות. שמאחר ואין
76 לגוי שייכות ביין, מתיירא הוא מן הישראל שדר בחצר, ואינו נכנס
77 לבית.

של הגוי בעל היין, הוא אסור. כף אם מונח ברשות עובד כוכבים
 אחר, נמי היין אסור. ואף על פי שבעל הבית ייחד ליין קרן זוית
 בביתו, ואינו נוגע בין משום שחושש להיתפס כגנב, מכל מקום
 חוששים שהגוי בעל היין ינסך, וטעם הדבר, משום דחיישינן לגומלין
 – יש לחוש שבעל הבית ובעל היין גומלים זה לזה, והיינו שהגוי
 שהיין נמצא אצלו, יניח לבעל היין לנסכו, כדי שכאשר יקנה ישראל
 פעם אחרת יין מבעל הבית, יפקידנו אצל הגוי השני כדי שיניח לו
 לנסך. רבי שמעון בן אלעזר אומר, במה דברים אמורים שאסור,
 כשמניחו ברשותו של בעל היין, אבל ברשות עובד כוכבים אחר,
 היין מותר, שמאחר ואין היין שלו, חושש הוא להיתפס כגנב ואינו
 נוגע בין, ואף לא חיישינן לגומלין, מאחר וחושש הוא שמא יבוא
 הישראל ויראה אותו מנסך. ודברי רבי שמעון בן אלעזר מתפרשים
 בלשון תמידה, וזכי כל רשות עובדי כוכבים אחת היא, והלא מאחר
 ואין היין מונח בבית בעליו, מותר, משום שהגוי שהיין מופקד אצלו
 ירא ליגע.
 הגמרא מבארת את דעת רב נחמן בשם זעירי: רב נחמן אמר בשם
 זעירי להחמיר, והכי קאמר תנא קמא, במה דברים אמורים
 שאסור, כשמניחו ברשותו של בעל היין, אבל ברשות עובד כוכבים
 אחר, היין מותר. שמאחר ואין היין שלו, חושש הוא להיתפס כגנב
 ואינו נוגע בין. ואף לא חיישינן לגומלין. רבי שמעון בן אלעזר
 אומר, כל רשות עובדי כוכבים אחת היא, ואף אם הניח את היין
 בבית עובד כוכבים אחר, אסור, משום שחוששים לגומלין.
 הגמרא מביאה סיוע מברייתא לדעת רב נחמן בשם זעירי: תנא
 בנותיה דרב נחמן שאמר בשם זעירי, להחמיר. ששינו בברייתא,
 אמר רבי שמעון בן אלעזר, כל רשות עובדי כוכבים אחת היא,
 מפני הרמאין שגומלין זה לזה. ומוכח שבא להחמיר ולאסור אף
 כשמניחו בבית עובד כוכבים אחר.
 מעשה בענין חשש גומלין: רבי – בני ביתו של אדם בשם פריקא,
 שהיה רופילא – משנה למלך, אוליבו חמרא – הניחו יין שנעשה
 בכשרות על ידי ישראל שקנו מהם בהקפה גבי אריסיהו – אצל
 האריס שלהם, שהיה גוי. סבור רבנן קמיה דרבא דאמר לבימר – סברו
 התלמידים שישבו לפני רבא לומר שהיין מותר, משום שבי – אימתי
 חיישינן לגומלין, הני מילי היבא דקא מותיב האי גבי האי – באופן
 שהדרך להניח זה אצל זה דברים לשמור. אבל הכא, ביין דאריסיה
 לאו דריבא לאותוביה בי פרוק רופילא – מאחר ואין דרך האריס
 להפקיד חפצים בבית פרוק רופילא אדונו, לגומלין לא חיישינן – אין
 חוששים שהאריס יניח לו לנסך, מאחר ולא יוכל לגמול לו כיצא
 בזה פעם אחרת.
 רבא חולק ואוסר את היין: אמר להו רבא לתלמידיו, אדרבה, אפילו
 למאן דאמר לא חיישינן לגומלין, הני מילי היבא דלא מירתת
 מיניה – באופן שהגוי בעל הבית אינו ירא מבעל היין, וימענו מלנסך.
 אבל הכא, ביין דמירתת מיניה – מאחר והאריס ירא מאדונו, מחפי
 עליה וכותא – מכסה הוא עליו, ואף אם יגע, יעיד עליו האריס
 לכות, שלא נגע. ומאחר שאין בעל היין ירא ליגע בין, היין אסור.
 מעשה בענין חשש מגע של גוי בין: ההוא פרכא – כרך דהוה ותיב
 ביה חמרא דישראל – שהיה מונח שם יין השייך לישראל. אשתבח
 – נמצא עובד כוכבים, דהוה קאי ביני דני – שהיה עומד בין
 החביות. אמר רבא, דינו של היין כך, אם נתפס עליו כגנב – אם
 הגוי הזה חלש, ואימת שופטי העיר עליו, וחושש הוא להיתפס כגנב
 אם ימצאוהו נוגע בין, חמרא שרי – היין מותר אף בשתייה. ואי לא
 – ואם אין הגוי חושש להיתפס כגנב, היין אסור אף בהנאה, משום
 שבודאי נגע בין.

הדרן עלך רבי ישמעאל

ואם הישראל דר בהוצר אחרת, היין מותר, והוא – ודווקא באופן
 שמפתח וחותם בידו. שמאחר והיין של ישראל ויש מפתח וחותם,
 ירא הגוי לזייף החותם, שמא ידע מכך הישראל שדר בחצר האחרת.
 הברייתא מבארת את דין היין של גוי ברשות הגוי: המותר יינו של
 עובד כוכבים, והוא ברשותו של הגוי, וישראל דר באותה חצר,
 היין מותר, והוא שמפתח וחותם בידו. אבל אם אין מפתח וחותם
 בידו, אף על פי שישראל דר באותה חצר, היין אסור, שמאחר והיין
 שלו, אינו ירא כל כך ליגע בו. אמר ליה רבי יוחנן לתנא ששנה
 ברייתא זו לפנינו, אל תשנה בברייתא 'הוא שמפתח וחותם בידו/
 אלא תני – תשנה 'אף על פי שאין מפתח וחותם בידו, מותר',
 שמאחר וישראל דר באותה חצר, נחשב הדבר כמו שומר שיושב
 ומשמר.
 הגמרא חוזרת להביא את המשך דברי הברייתא, בענין יינו של גוי
 ברשות הגוי: ואם הישראל דר בהוצר אחרת, היין אסור, אף על פי
 שמפתח וחותם בידו, דברי רבי מאיר. וחכמים אוסרין, עד שיהא
 שומר שיושב ומשמר את היין שלא יגע בו הגוי, או עד שייבא –
 שיהא אדם ממונה לשמור עליו, תנא לקיצין – לזמנים ידועים,
 שבאופן זה ירא הגוי ליגע בין.
 שינו בברייתא, 'חכמים אוסרין עד שיהא שומר יושב ומשמר וכו',
 הגמרא מבררת על איזה אופן בברייתא נחלקו חכמים: חכמים אהייא
 – על איזה חלק בברייתא נחלקו חכמים, אילימא – אם נאמר
 שחולקים הם אסיפא – על הנאמר בסיפא, לענין יינו של גוי ברשות
 הגוי וישראל דר בחצר אחרת, לא יתכן לומר כן, שהרי תנא קמא
 נמי מיסר קא אסר – גם רבי מאיר אסר באופן זה, ואין חכמים
 חולקים בזה. ואלא נפרש שחכמים חולקים ארישא דסיפא – על
 הנאמר באופן הראשון של הסיפא, לענין יינו של גוי ברשות הגוי
 וישראל דר באותה חצר, והא קאמר ליה רבי יוחנן לתנא, תני אף
 על פי שאין מפתח וחותם בידו, ומוכח מזה, שהיה הדבר פשוט
 לרבי יוחנן שבאופן זה יש להקל, ולא יתכן לפרש שבזה חכמים
 אוסרים.
 מסיקה הגמרא: (ו)אלא חכמים חולקים אסיפא דרישא – על
 המבואר באופן השני שברישא. לענין יין של ישראל הנמצא ברשות
 שלקח או שכר מהגוי. דקאמר תנא קמא שאם הישראל דר בהוצר
 אחרת, היין מותר, והוא שמפתח וחותם בידו. וחכמים אוסרים,
 לעולם אסור, עד שיהא שומר שיושב ומשמר, או עד שייבא ממונה
 תנא לקיצין.
 שינו בברייתא, שלדעת חכמים אם יש ממונה הבא לקיצין, היין
 מותר. הגמרא מקשה על דין זה: כיצד מועיל כשיש ממונה תנא
 לקיצין, והלא גריעותא הוא – חסרון הוא זה, שמאחר ויש לו שעה
 קבועה לבוא, אין הגוי ירא ליגע בין. מתרצת הגמרא: אלא צריך
 להגיה בלשון הברייתא עד שייבא ממונה שאינו בא לקיצין – שבא
 בזמנים שאינם קבועים.
 שינו במשנה, המסורה יינו של עובד כוכבים, ומניחו ברשות העובד
 כוכבים, אם היה זה בעיר שכולה עובדי כוכבים, היין אסור. רבי
 שמעון בן אלעזר אומר, רשות עובדי כוכבים אחת היא. הגמרא
 מבררת את דעתו של רבי שמעון בן אלעזר: איבעיא להו, רבי
 שמעון בן אלעזר, להקל אמר את דבריו, שלדעת תנא קמא היין
 אסור אף כאשר הוא מונח בבית גוי אחר, ורבי שמעון בן אלעזר חולק
 להקל, שברשות גוי אחר מותר. או שדבריו נאמרו להחמיר, שלדעת
 תנא קמא אין היין אסור אלא כשהוא מונח ברשות אותו הגוי, אבל
 ברשות גוי אחר מותר, ורבי שמעון בן אלעזר חולק להחמיר, שבכל
 מקום היין אסור. מביאה הגמרא שניחלקו אמוראים בדבר: רב יהודה
 אמר בשם זעירי, להקל. ורב נחמן אמר בשם זעירי, להחמיר.
 הגמרא מבארת את דעת רב יהודה בשם זעירי: רב יהודה אמר בשם
 זעירי להקל, והכי קאמר תנא קמא, בשם שאם היין מונח ברשותו

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55